

ה"ט 17307/12/14 - ס.ש. נגד ע.ש.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

ה"ט 17307-12-14 ס.ש. נ' ע.ש.

בפני כב' סגן נשיא, השופט אסף זגורי
המבקש
נגד
המשיבה
פסק דין

על הפרק:

האם ניתן להורות על העברה דחופה של משמורת ילדים קטינים, במסגרת צו הגנה ללא שצורפו כצד להליך ואף אם לא נתבקש צו בעניינם?

מהו היקף ההסמכה ואופן הפעלת שיקול הדעת השיפוטי בהפעלת סעיפים 2(ב), 2(ז)(3), 2(ז)(4), 2(ח) לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991?

א. ההליך וטענות הצדדים:

1. בפניי בקשה למתן צו הגנה שהגיש מר ס.ש. (להלן: "המבקש") כנגד הגב' ע.ש. (להלן: "המשיבה") שהינה אשתו ולהם ארבעה ילדים קטינים.
2. טענת המבקש מתבססת, על הידרדרות במצבה הנפשי של אשתו אשר לטענתו מופיעה מידי יום במגרש המכוניות בו הוא עובד ולן ומקללת, מאיימת, צועקת ואף ניסתה לדרוס אותו. כן הוסיף המבקש, כי המשיבה מתלוננת כנגדו תלונות שווא במשטרה אשר בגינם הוא נעצר.
3. המבקש ציין, כי אשתו מוכרת במל"ל כסובלת ממחלת הסכיזופרניה בעטיה יש שינויים קיצוניים במצב רוחה עד כדי נזק וסיכון לילדיהם הקטינים ולמבקש בפרט.
4. ביום 08.12.14 הבקשה נעתרה על ידי כב' השופטת רונית גורביץ' במעמד המבקש בלבד ודיון במעמד הצדדים נקבע בפניי ליום 15.12.14 תוך שהוזמן תסקיר סעד.

5. ביום 14.12.14 נתקבל תסקיר הבוחן טענות המבקש, ובו המלצות להורות על המשך הארכת תוקפו של צו ההגנה וכן על העברת משמורת הקטינים לידי האב- המבקש, כן נמסר כי האם לא התנגדה להעברת המשמורת וזאת כחלק מהסדר גירושין כולל בינה לבין המבקש. תסקיר זה ייבחן בהמשך בהרחבה.
6. ביום 15.12.14 התקיים אף הדיון במעמד הצדדים ובאי כוחם, ובמסגרתו עלה גם עניין המשמורת ביחס לקטינים, הגם שלא נתבקש צו הגנה ביחס לקטינים ובשים לב לעובדה שבעניין זה לא הוגשה עדיין תביעה כלשהי, הגם שב"כ המבקש הודיע, במעמד הדיון כי הוא עתיד להגיש תביעת משמורת ביחס לילדים הקטינים (ראה עמ' 5 שורה 20 לפרוטוקול).
7. עוד הוסיף המבקש במסגרת הדיון, כי קיימת מסוכנות של האם כלפי הקטינים ובפרט כלפי הבנות הקטנות וכי לאחר מתן צו ההגנה היה שוב ניסיון של המשיבה לדרוס אותו (ראה עמוד 6 שורות 20-23 לפרוטוקול).
8. מנגד, הכחישו המשיבה וב"כ את כל טענותיו של ב"כ המבקש וטען, כי אין כל מסוכנות מצדה כלפי הקטינים; נהפוך הוא לדבריה של המשיבה, היא זו אשר דואגת לכלכלתם ולכל מחסורם באופן מסור ומיום הולדתם.
9. לשיטתה של המשיבה קיים ניסיון להציגה כאשה שנטרפה עליה דעתה, בעוד שבפועל מדובר באשה נורמטיבית ורגילה לחלוטין ללא כל בעיות מיוחדות. המשיבה הוסיפה, כי אך בשל רצונו של המבקש להינשא לאישה אחרת הוא מעליל עליה עלילות שווא (ראה עמוד 7 שורות 20-22).
10. חשוב להדגיש, כי במהלך הדיון שבה האם מהסכמתה בפני שירותי הרווחה להעביר המשמורת על הקטינים לידי המבקש - הסכמה שדווח עליה בתסקיר הסעד, כאילו ניתנה מרצונה של המשיבה.

ב. דיון נורמטיבי - המסגרת, הקושי והפתרון:

11. צו הגנה מתבקש כאמור לעיל במסגרת החוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991 (להלן: "**החוק**"). מטרת החוק הינה לתת סעד מידי לבני משפחה החשופים לאלימות מאת בני משפחתם.
12. העילות למתן צו ההגנה, על פי הוראות החוק, קבועות בסעיף 3 לחוק זה והינן כדלקמן:

"(1) מי שנהג סמוך לפני הגשת הבקשה באלימות בבן משפחתו או שביצע בו

- עבירת מין או כלא אותו שלא כדין;"
- (2) "התנהגותו נותנת בסיס סביר להניח כי הוא מהווה סכנה גופנית ממשית לבן משפחתו או שהוא עלול לבצע בו עבירת מין;
- (3) "מי שהתעלל בבן משפחתו התעללות נפשית מתמשכת, או התנהג באופן שאינו מאפשר לבן משפחתו ניהול סביר ותקין של חייו" (ההדגשות שלי א.ז.)
13. על מבקש צו ההגנה או צו למניעת הטרדה מאיימת, רובץ נטל הראיה בדבר קיומם של האירועים המהווים לטענתו בסיס ותשתית לקבלת הצו.
14. מידת ההוכחה בתובענה לפי הוראות החיקוק דלעיל, הינה ברמה של מאזן ההסתברויות בדרך כלל (ראה תמ"ש (כ"ס) 1880/04 ר.פ. נ' ג.ש, 17/01/05 - פורסם במאגרים); ה"ט (טב') 27474-01-11 א.ש ואח' נ' מ.ס (22/03/2011 - פורסם במאגרים).
15. על כל אלה אבקש להוסיף, כי במקום בו מחליט בית משפט להיענות או לדחות בקשה לצו הגנה, הוא בהחלט רשאי לבסס את ההכרעה לא רק על ראיות הנוגעות לאירוע הספציפי שבגינה הוגשה הבקשה, אלא גם על התרשמות כוללת בדבר קיומה או היעדרה של מסוכנות של המשיב, אף אם ראיות אלו לא הובאו ע"י בעלי הדין במסגרת ההליך שבפניו (ראה דברי בית משפט זה בהרחבה בה"ט (נצ') 39777-04-12 ס.א נ' ח.א, 02/05/2012 - פורסם במאגרים).
16. עד כה נסקרו עילות החוק למניעת אלימות במשפחה המצדיקות מתן צו הגנה. אלא שבמקרה שלפניי, מעורבים ילדים ולמתן הצו עלולה/עשויה להיות השפעה גם על שלומם. העו"ס לסדרי דין הייתה מודעת לכך ואף כללה המלצות בעניין העברת משמורת הילדים לידי המבקש. אלא שהמבקש לא עתר לצו הגנה עבור הילדים, לא צירף אותם כצד להליך וגם אין בפניי תביעה למשמורת. עולה השאלה, כיצד יש לנהוג?
17. הוראות החוק הרלבנטיות למקרה זה מצויות במספר סעיפים קטנים שבסעיף 2 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991 וכן במסגרת חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב - 1962 ואף בחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך - 1960.
18. נפתח בסעיפי החיקוק הרלבנטיים בחוק למניעת אלימות במשפחה; כאן יש לבצע 2 הבחנות עיקריות:
- 18.1 ראשית, הבחנה בין ההסמכה הכללית של סעיף 2(ב) לחוק (המסמך בית המשפט ליתן בצו הגנה "כל הוראה אחרת הדרושה לדעת בית המשפט להבטחת שלומו ובטחונו של בן משפחה ויכול שיכיל גם הוראות בדבר הסידורים הנדרשים כתוצאה ממתן הצו" לבין הסמכה פרטנית למתן צו הגנה לטובתו של קטין (סעיף 2(ז) לחוק).

18.2. שנית, הבחנה בין הסמכה ליתן צו הגנה לטובתו של קטין כאמור בסעיף 2(ז) לחוק לבין הסמכה ליתן צו הגנה לטובתו של הורה שאחראי על הקטין ומטרת הצו אינה להגן על הקטין, שאז יכול בית המשפט לתת הוראות לעניין **שמירת הקשר** שבין האדם לבין הקטין.

18.3. במידה ולא מוצא בית המשפט מקור הסמכה למתן צו מתאים מכוח החוק למניעת אלימות במשפחה ו/או נדרש מקור הסמכה משלים, וככל שמדובר אכן בנסיבות דחופות המצדיקות זאת, הרי שקיימים 2 מקורות סמכות אחרים מחוץ לחוק למניעת אלימות במשפחה וזאת במסגרת סעיף 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, התשכ"ב - 1962 ובמסגרת חוק הנוער (טיפול והשגחה) התש"ך - 1960.

סעיף 68(א) לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות התשכ"ב - 1962 קובע כך:

"68(א) בית-המשפט רשאי, בכל עת, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו או לבקשת צד מעוניין **ואף מיזמתו הוא, לנקוט אמצעים זמניים או קבועים הנראים לו לשמירת עניניו של קטין**, של פסול-דין ושל חסוי, אם על ידי מינוי אפוסטרופוס זמני או אפוסטרופוס-לדין, **ואם בדרך אחרת**; וכן רשאי בית-המשפט לעשות, אם הקטין, פסול-הדין או החסוי פנה אליו בעצמו." (ההדגשה שלי א.ז.)

ואילו סעיפים 2 ו-3 לחוק הנוער (טיפול והשגחה) התש"ך - 1960 קובעים בחלקים הרלבנטיים לענייננו כך:

"2. קטין הוא נזקק כשנתקיים בו אחד מאלה:

(1) ...;

(2) **האחראי על הקטין אינו מסוגל לטפל בו או להשגיח עליו או**

שהוא מזניח את הטיפול או ההשגחה;

(3) ...

(4) ...

(5) ...

(6) שלומו הגופני או הנפשי נפגע או עלול להיפגע מכל סיבה אחרת;

(7)

3. דרכי טיפול והשגחה

היה עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) סבור שקטין הוא נזקק ושלמען הטיפול בו וההשגחה עליו יש צורך בהחלטת בית המשפט, משום שאין הסכמת האחראי על הקטין, או שהוא מסכים אך אין הקטין מציית לו, רשאי הוא לפנות בבקשה אל בית המשפט לנקוט באחת או באחדות מהדרכים לפי סעיף זה, ומשנכח בית המשפט כי הקטין הוא נזקק, רשאי הוא -

(1) לתת לקטין או לאחראי עליו כל הוראה הנראית לבית המשפט דרושה לטיפול בקטין או להשגחה עליו כולל לימודיו, חינוכו ושיקומו הנפשי;

עמוד 4

(2) ...

(3) ...;

(4) **להוציא את הקטין ממשמורתו של האחראי עליו, אם ראה בית המשפט שאין דרך אחרת להבטיח את הטיפול וההשגחה, ולמסור אותו למשמורתו של רשות סעד אשר תקבע את מקום חסותו...**

18.4. ועוד יש לזכור את ההסמכה הכללית של בית המשפט לענייני משפחה לסטות מסדרי דין ודיני ראיות לשם עשיית צדק. סעיף 8(א) לחוק המכונן של בית משפט לענייני משפחה התשנ"ה - 1995 קובע כך:

"בכל ענין של דיני ראיות וסדרי דין, שאין עליו הוראה אחרת, לפי חוק זה, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק; אין בהוראה זו כדי לגרוע מכללי חסיונות עדים או כללי ראיות חסיונות"

19. במקרה שלפני לא הוגשה בקשת צו הגנה בשם הקטינים ואף במסגרת הדיונים (ו/או ביניהם) לא נעשה ניסיון לתקן את הבקשה מצד המבקש ו/או בא כוחו. כל עובדות הבקשה הכתובה כפי שהוגשה וטעמי מדברים על אלימות או סיכון של המבקש על ידי המשיבה ולא על סיכון הילדים. אין בבקשה כל עתירה לשינוי משמורת הילדים. משכך, עולה שאלה, כיצד אפשר להתערב שיפוטית במשמורת הילדים, מקום שאפילו צו הגנה לטובתם לא נתבקש.

20. לצורך מענה ראוי לשאלה זו ולאור העובדה שבקשת צו ההגנה אינה "למתן צו הגנה לטובת קטין" ובשעה שהקטינים לא צורפו על ידי מי מהצדדים כצד לעניין ולא הצדדים ולא העו"ס הגישו בקשה לנקיטת אמצעים זמניים בעניינם, יש לפנות לשימוש במקורות החיקוק "החיצוניים" לחוק למניעת אלימות במשפחה. הדבר עולה איפה ביוזמת בית המשפט לאור החשש שמא טובת הקטינים עלולה להיפגע באם לא ינקט סעד וצעד שיפוטית מתאים בעניין משמורתם.

21. לשם כך רואה בית המשפט לנכון לקרוא באופן "מורחב" את סעיף 2(ב) לחוק למניעת אלימות במשפחה, יחד עם הוראת סעיף 68(א) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות ובשילוב סעיף 8(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה. כפועל יוצא, מובהר בזה, כי בית המשפט לענייני משפחה, בדונו בבקשת צו הגנה, רשאי ליתן הוראות בעניין שינוי משמורתם המיידית של הילדים ו/או הגנה עליהם, גם אם לא צורפו כצד להליך ואף אם לא נתבקש צו הגנה לטובתם והכל באם שוכנע בית המשפט, כי הדבר חיוני לשמירה על טובתם ומטעמי צדק. רק כך ניתן לפרש מבחינה משפטית וחוקית את הוראת סעיף 2(ב) לחוק למניעת אלימות במשפחה ככזה המסמיך את בית המשפט לשנות משמורת ילדים במסגרת סמכותו ליתן "כל הוראה אחרת הדרושה לדעת בית המשפט להבטחת שלומו ובטחונו של בן משפחה ויכול שיכיל גם הוראות בדבר הסידורים הנדרשים כתוצאה ממתן הצו".

22. מבחינה ראייתית ועובדתית, הפרמטרים שסייעו לבית המשפט לשקול בכל מקרה לגופו עשיית שימוש באופן "המורחב" של סעיף 2(ב) לחוק למניעת אלימות במשפחה, יהיו ראש וראשון המלצת תסקיר סעד ובחינת התקיימות תנאי הכרזת נזקקות מחוק הנוער המצדיקים הוצאה ממשמורת, גילאי הילדים ורצונם (בשים לב לגילם), טיב האלימות שננקטה ו/או הסיכון הנשקף להם באם לא יינקט צעד וסעד שיפוטי מתאים, בעיות נפשיות של מי מההורים המגבירות סיכון, תדירות האלימות, עצימות הקונפליקט ההורה והזוגי, מידת וטיב הטיפול שהילדים קיבלו ויכולים לקבל בעבר ובעתיד משני ההורים ונכונות ההורים להכיר בליקויים בתפקודם ולקבל טיפול וסיוע.

ג. דיון והכרעה קונקרטיים:

23. עיון בתסקיר הסעד ובמסמכים רפואיים שצורפו לו, מעלה כי מצבה הנפשי של המשיבה הינו מעורער וכי היא עלולה להוות סכנה מיידית לילדיה הקטינים.

24. מפאת חשיבות ממצאי התסקיר לענייננו אצטט החלקים הרלוונטיים ממנו:

"ע.ש. מוכרת למערכת הפסיכיאטרית מ2/11 אז אושפזה במוסד שער מנשה לאחר מצב פסיכוטי אקוטי דמוי סכיזופרניה, בהמשך ובמעקב שונתה האבחנה להפרעה סכיזו אפקטיבית, ביוני 2013 כאשר מצבה הנפשי התדרדר היא שהתה מספר ימים אצל הוריה כדי לנוח ולהירגע אך היא ברחת מהבית למקום לא ידוע, אחרי חיפושים של שלושה ימים היא התקשרה לבעלה כדי שיאסוף אותה מאיזור החוף בנתניה...

ע.ש. מצידה משוכנעת שאינה חולת נפש, היא מודה שאכן מצבה הנפשי ירוד אך זה כתוצאה מהתנהגותו של ס.ש. כלפיה לאורך תקופה ארוכה, אלימות מילולית ולפעמים פיזית בנוסף לאנשים רעים מסביב שרוצים לפגוע בה דרך קסמים וכישופים.

ע.ש. מספרת על קולות שהיא שומעת ואף אחד לא יכול לשמוע, עם מחשבות של רדיפה, הזיות והלציות, סובלת מהתפרצויות והתקפים, יש לה חשדות שבעלה וילדיה יכולים לפגוע בה ושבעלה ירעיל אותה והיא מאמינה שהוא נשוי עם אישה אחרת מזה שנים ושהוא בוגד בה, וכל החיים שלהם ביחד היו הצגות מצדו ואינם אמיתיות....."

בהמשך:

"יש לציין שלע.ש. היה ניסיון התאבדות לפני שנתיים בעקבות שחרורה מאישפוז בשער מנשה, דבר שמעלה הסיכון לפגיעה עצמית, למרות שהדבר נשלל על ידי ע.ש. היום"

25. ניכר אם כן, כי עסקינן במשיבה שהיא אם לילדים, אשר מצבה הנפשי ירוד, וכי עצם העובדה שהיא

מתכחשת למצבה גם בדיון שהתקיים בפניי מעלה את הסיכון לפגיעה בה או במי מילדיה.

26. בהמשך התסקיר הייתה התייחסות לשיחה שנערכה עם ילדיהם של הצדדים וממנה עולה כדלקמן:

משיחה עם מ.ש. יליד 1997... נכתב:

"...מתאר מצב נפשי ירוד כתוצאה ממצבה הנפשי של אמו ובעיות ההתנהגות שלה, הוא מגלה המון כעס על אמו שהתלוננה נגדו במשטרה על זה שהוא השתמש באלימות כלפיה, שלדבריו דבר שלא היה ולא נברא....מ.ש. מסרב לכל קשר עם אמו..."

משיחה עם ע.ש. יליד 1999 ההתרשמות הינה:

"ע.ש. כעס כלפי אמו כתוצאה מהתנהגותה המבישה לדבריו, והוא לא מעוניין בקשר אתה"

ביחס לקטינה ס.ש. ילידת 2006 ... נכתב בין היתר:

"ע"פ דיווח המסגרת הילדה עם המון היעדרויות מהמסגרת ועל הזנחה בעניין הופעה"

27. ניכר, כי נכון למועד התסקיר ישנה השפעה שלילית של האם על הקטינים וקיים צורך לטובת הקטינים להורות על העברתם בשלב זה למשמורתו של האב.

28. בפרק הסיכום וההמלצות נכתב בין היתר כי:

"האם נמצאת במעקב פסיכיאטרי אך אינה מאוזנת תרופתית בעקבות אי נטילת התרופות ע"פ הדרוש"

מחלתה של האישה היה לה השלכות שליליות על תפקודה כאמא כעקרת בית וכאישה דבר שמתבטא בתפקוד הילדים במסגרות החינוכיות, מצבם הנפשי והופעתם החיצונית...

מר ס.ש. מודע למחויבות ולאחריות שלו כלפי משפחתו, משתדל בכל מאמציו לספק את צורכיהם הבסיסיים ולדאוג לשלומם הנפשי והפיזי, אך כתוצאה מהתלונות החוזרות של האמא נגדו הוא נאלץ להעדר מהבית.

יש לציין שהאישה הגישה מספר תלונות במשטרה נגדו דבר שגרם למעצרו ולצווי הרחקה חוזרים, דבר שהשפיע על הנוכחות שלו בחיי המשפחה, מר ס.ש. בעקבות תלונות אלה מרגיש מאוים וחסר ביטחון בצורך בהגנה עצמית...

יש לציין שגב' ע.ש. אוהבת את ילדיה אך מפאת מצבה הנפשי וחוסר הכוחות שלה גורם להזנחה ואי יכולת שלה לטפל בילדים כראוי.

מחלת הנפש של הגב' ע.ש. גרמה לה להתנהג בצורה בלתי שקולה ובלתי צפויה, היא מסוגלת באופן בלתי מודע להעמיד את עצמה ואת שאר בני משפחתה בסיטואציות מביכות ומסוכנות ולהתנהג בצורה שמנוגדת לנורמות ולערכים החברתיים המקובלים. (ההדגשות שלי א.ז.)

29. המלצות העו"ס לסדרי דין היו איפה להאריך את תוקפו של צו ההגנה, ולהעביר משמורת 2 הקטינות לידי אביהן עד לבירור מעמיק של מצבה הנפשי. בנוסף הומלץ, כי המשיבה תעבור בדיקה פסיכיאטרית מקיפה לשם החלטה בעניין המשמורת של הקטינות בהמשך, כן הומלץ כי משמורת שני הילדים הגדולים תהיה בידי האב וזאת לאור רצונם.

30. גם בדיון אשר התקיים בפניי התרשמתי מכנות דבריו של המבקש אשר חושש, כי המשיבה תוסיף ותתלונן אודות מעשים שלכאורה לא ביצע במשטרה ותגרום למעצרו; האם אף הגישה תלונה כנגד ילדה הבכור ואם בסופו של יום אם אכן יתברר, כי אין בה ממש הרי שהנזק שנגרם לקטין הינו עצום ובלתי מידתי. יש לזכור עוד טענות המבקש כי המשיבה איימה ואף פגעה בסכין בילדיהם הגדולים של הצדדים.

31. טענות המבקש נתמכו בהעתיקי תלונות אשר הוגשו נגדו במשטרה. מכל האמור ועל מנת להשיב את חייו של המבקש למסלולם, להקנות לו יציבות וביטחון אשר יתרמו לטיפול בקטינים סבורני כי יש להורות על הארכת צו ההגנה.

32. לאמור יש להוסיף, כי גם המשיבה במסגרת הדיון איננה התנגדה להארכת תוקפו של הצו (ראה עמוד 6 שורות 15-16 לפרוטוקול). התנגדותה הייתה להעברת המשמורת שעה שהדבר נתפס בעיניה "כיותר על הילדים" ללא שהועלה טיעון שמא טובתם תיפגע מכך. האם טוענת, כי תיאורה בתסקיר שגוי ואף כוזב, ברם בפניי אינספור תיאורים של התנהגויות בעבר וכן תמיכה לכך במסמכים רפואיים מאשפוזים מהשנה האחרונה העומדים בסתירה לדברי המשיבה. האחרונה מצפה, כי בית המשפט שאינו פסיכיאטר או מומחה יתרשם מהרוגע היחסי שלה ומדבריה "השקולים" במהלך הדיון, או כי יעדיף את התרשמות בא כוחה ממנה על פני התרשמות גורמי המקצוע. אין בידי לקבל עמדה זו.

ראשית, יש לזכור כי המשיבה מקבלת קצבת נכות על רקע נפשי ויש להניח, כי לצורך קבלת הקצבה הגישה בעצמה בקשה להכיר בנכותה. קשה לקבל טיעון ולפיו לצרכי קבלת קצבת נכות, סובל אדם מבעיות נפשיות ואילו לצרכים משפטיים אחרים, אין אותו אדם סובל מבעיות נפשיות כלל. לא זו אף זו; המשיבה מוכרת בקהילה ללא קשר לתסקיר. לצורך התסקיר נערכו עמה לא פחות מ-3 פגישות. הוגשו בעניינה מסמכים וקיים מצבור התרשמויות בקהילה אודותיה. אמנם אישור רפואי מיום 10/12/14 לא מעלה, כי היא סובלת ממצב פסיכיאטרי פעיל או מסוכנת לציבור או לעצמה, אלא שיום ויומיים לאחר מכן הבחינו העו"ס בהידרדרות דרמטית במצבה הנפשי של האם המצריכה טיפול תרופתי וזאת על רקע היותה בלתי מאוזנת ולדבריהם "בלתי שפויה". כל אלה אינם מתיישבים עם טענותיה של המשיבה. אדרבא, החשש לעניין היעדר תובנה למצבה והיעדר נכונות ליטול טיפול תרופתי או פסיכיאטרי מתאים מעלה הסיכון הנשקף לילדים ולמבקש. בנוסף, מצבה הנפשי של המשיבה נזיל ביותר ומשתנה באופן

קיצוני. לכן, גם אם בבית המשפט הציגה פאסון ותדמית רגועים ומאוזנים, קיים חשש מאוד כבר לשינוי קיצוני ומהיר במצבה הנפשי, שינוי היכול לסכן את סביבתה בכלל ואת הילדים בפרט. כאשר חלים שינויים במצבה הנפשי של האם היא מסוכנת לעצמה ולסביבתה (ראה נסיונות אובדניים בעבר וכן טענותיה, כי הילדים ובעלה מסוכנים לה ורוצים להרעיל אותה).

גם כאשר המשיבה נטלה תרופות פסיכיאטריות, גרם הדבר לשינה מרובה במהלך היום וכפועל יוצא הזנחת הבית והילדות.

בכל אלה אין לומר, כי המשיבה אינה אוהבת את ילדיה והם אותה. אלא שמדובר בסוג המקרים בהם, לא די באהבה של אמה לילדיה. נדרש גם לעמוד במשימות ההוריות המורכבות וכן להימנע מלסכן את אהוביך. בלב בית המשפט חשש כבד, כי ללא שינוי המשמורת, לא יהיו הילדים מוגנים וייחשפו לסיכון מוגבר.

מנגד, האב הינו יציב בנפשו. הוא יכול לטפל טוב יותר בילדים במצב הנתון. הילדים הגדולים ממילא חיים עמו לפי רצונם ומבוקשם. הילדות הקטנות שוהות ומסודרות במסגרות חינוך ובמועדוניות עד לשעה 19:00 מדי יום. האב מתגורר בבית אחותו בקומה התחתונה בבניין בו דירת הצדדים נמצאת, כך שגם מבחינת הקטינות לא היה מדובר בשינוי דרמטי מבחינת העברת המשמורת.

33. כאמור לעיל, עסקינן במקרה בעל נסיבות יוצאות דופן בחומרתן מבחינת הילדים והסיכון הנשקף להם. בית המשפט אינו יכול לעצום עיניו ולהתעלם ממצב הילדים הקטינים רק בשל העובדה שלא צורפו להליך או שלא הוגשה תביעה למשמורתם. בית המשפט מחוייב להגן על הילדים מקום שהוריהם לא עושים כן.

34. לפיכך ובהסתמך על האמור בתסקיר הסעד מצאתי, כי מדובר במקרה המצדיק **שימוש מורחב** בסעיף 2(ב) לחוק למניעת אלימות במשפחה התשנ"א - 1991 ומכוחו אני מורה כדלהלן:

34.1. מאריך הצו שניתן במעמד צד אחד על כל רכיביו למשך 6 חודשים.

34.2. אני מורה על שינוי זמני במשמורת 4 הילדים המשותפים של הצדדים והם יועברו למשמורת והשגחה פיזית בלעדית של האב (המבקש) בפיקוח גורמי הרווחה והסעד. תוקף שינוי המשמורת הוא עד מתן החלטה שיפוטית אחרת ואם לא תינתן החלטה שיפוטית אחרת, הרי שתוקף רכיב זה של פסק הדין הוא 6 חודשים.

34.3. אני מסמיך בזאת העו"ס לסדרי דין להסדיר הקשר בין המשיבה לבין כל ילדיה למשך 6 חודשים מהיום.

34.4. אני מחייב את הצדדים להישמע להנחיות גורמי טיפול בלשכת הרווחה.

34.5. אני ממנה בזה אפוטרופוס לדין לכל הילדים מטעם הלשכה לסיוע משפטי במחוז צפון, אשר ישקול דרכי הפעולה בעניין הילדים ומשמורתם.

35. כהערה לסיום, מחוייב בית המשפט לתמוה על כך שבתיק זה לא הוגשה על ידי עו"ס לחוק הנוער ו/או על ידי ב"כ היועמ"ש בקשה דחופה לנקיטת אמצעים זמניים, בין בהליך זה, בין במסגרת בית המשפט לנוער ובין בכל מסגרת אחרת. לא בית המשפט אמור להניע את גורמי הטיפול וב"כ היועמ"ש לנקוט בהליכים שנועדו לשמור על טובתם של הילדים.

מצופה ומבוקש מהעו"ס לסדרי דין ו/או חוק נוער וכן מב"כ היועמ"ש לשקול להבא התייצבות לדיונים מסוג זה ונקיטת הליכים מתאימים לפי הוראות החיקוק האמורות לעיל.

36. המזכירות תעביר פסק הדין לצדדים וללשכה לסיוע משפטי במחוז צפון, לעו"ס לסדרי דין ב***, לעו"ס מחוזית לסדרי דין ולב"כ היועמ"ש במשרד הרווחה.

ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים של הצדדים.

ניתן היום, כ"ה בכסלו התשע"ה, 17 בדצמבר 2014, בהעדר הצדדים.